

TAKTIKA ZÁSAHOVEJ ČINNOSTI PRI POŽIARI ZÁMKU KUNERAD

Mikuláš Monoši¹, Jaroslav Kapusniak²

ABSTRAKT

Článok analyzuje spôsob likvidácie požiaru kúpeľnej liečebne Kunerad, nachádzajúcej sa v priestoroch rekonštruovaného zámku Kunerad v okrese Žilina a to z hľadiska nasadenia síl, prostriedkov a problémov pri zásahovej činnosti.

Kľúčové slová: požiar, taktika zásahovej činnosti, hasičská technika, technické zabezpečenie požiaru, sily a prostriedky, spôsoby hasenia požiaru.

ABSTRACT

This paper analyses the disposal of fire in Kunerad spa treatment centers, located in areas of the reconstructed castle Kunerad, district Žilina and in terms of deployment of forces, resources point of view as well as problems in intervention activities.

Key words: fire-fighting equipment, tactics of intervention, power and resources, extinguishing.

1 POŽIAR ZÁMKU KUNERAD.

Požiare kultúrnych pamiatok sú jedny z najväčších strát z histórie jednotlivých národov. Požiarom vzniká okrem iného tiež aj nenahraditeľná škoda, ktorá sa nedá vyčíslit' ani vrátiť do pôvodného stavu. Repliky a náhrady už nemôžu vyjadrovať historickú hodnotu a vážnosť tej doby kedy boli historicky vybudované a umelecky spracované.

Zámok Kunerad dal postaviť gróf Balleström v rokoch 1914 – 1916 ako lovecký kaštieľ pre rakúskeho cisára Františka Jozefa a nemeckého cisára Wihelma II. Bol postavený v duchu secesie podľa vzoru francúzskej architektúry [1]. Blokovú stavbu s prevýšeným stredom oživujú veže, arkády, terasy a vonkajšie schodiská.

¹ Mikuláš Monoši, doc. Ing. PhD., Žilinská univerzita v Žiline, FŠI, Katedra požiarneho inžinierstva, Ul. 1. Mája 32, 010 26 Žilina, SR, tel.: +421 41 513 6758, e-mail: mikulas.monosi@fsi.uniza.sk

² Kapusniak Jaroslav, Ing., Krajské riaditeľstvo HaZZ v Žiline, Námestie požiarnikov 1, 010 01 Žilina, SR, tel. +421 41 7072 20, jaroslav.kapusniak@hazz.minv.sk

Vysoké strechy s vikiermi vyvolávajú predstavu gotického sídla. Rekonštrukcia kaštieľa bola v roku 1959 a bol prispôsobený za účelom liečebného ústavu.

Obrázok 1 Zámok Kunerad [1]

Požiar bol nahlásený na operačné stredisko v stredu 10.3.2010 o 11:51 hod. a na likvidáciu boli nasadení hasiči z HS Rajec, HS Žilina, HS Bytča, HS Čadca, SŠPO MV SR Žilina, ZB HaZZ Žilina. Zúčastnilo sa 45 hasičov a 13 kusov techniky [2].

Priebeh zdolávania požiaru

Dňa 10.3.2010 v bližšie nezistenom čase pred 11.49 hod. vznikol požiar strechy a podkrovných priestorov kúpeľnej liečebne Kunerad, nachádzajúcej sa v priestoroch rekonštruovaného zámku Kunerad v okrese Žilina.

Požiar spozoroval pracovník firmy, ktorá vykonávala klampiarske a pokrývačské práce v rámci rekonštrukcie zámku. Požiar vznikol na treťom nadzemnom podlaží v západnom krídle zámku.

Oheň sa rozšíril drevenými konštrukciami na celú strechu, podkrovné priestory a miestnosti dvoch horných podlaží. Požiarom najviac zasiahnutá, resp. zničená bola nová strešná krytina (hliníkový plech), drevené nosné strešné a stropné konštrukcie a zariadenie izieb tretieho a štvrtého nadzemného podlažia v západnom krídle zámku.

Na miesto požiaru bola vyslaná najbližšia jednotka z HS v Rajci s technikou AHZS MB Vario (1+3). Na miesto požiaru prichádza v čase 12.05 hod.

Prieskumom bolo zistené, že požiarom je zachvátená celá strecha a z južnej strany vežičky a vikiere. Prvá činnosť jednotky bola zameraná na vypnutie elektrickej energie a zistenie počtu osôb nachádzajúcich sa v objekte. Bolo zistené, že v objekte sa nenachádzajú žiadne osoby.

Po vyhodnotení situácie veliteľ zásahu žiada operačné stredisko o vyslanie ďalších jednotiek.

Obrázok 2 Požiar zámku Kunerad [2]

Do príchodu ďalšej jednotky z HS Žilina boli nasadené 2C prúdy zo severnej strany objektu. Zásobovanie vodou bolo zabezpečené z hydrantovej siete, ktorá bola v blízkosti objektu. Hydrantová sieť bola doplňovaná z rezervoáru, ktorý bol plnený pomocou výtláčného čerpadla na elektrický pohon.

Nakoľko bol v objekte vypnutý elektrický prúd, musela byť elektrická energia zabezpečená pomocou elektrocentrály od vozidla AHZS MB Vario.

Po príchode dostatočného množstva síl a prostriedkov boli vytvorené dva bojové úseky: - zo severnej strany 2C prúdy z balkóna a pomocou Š 705 - PP 20

- z južnej strany 2C prúdy z lešenia a pomocou T 815 – PP 27

Ďalší zdroj vody bol zabezpečený kyvadlovou dopravou z obce Kunerad a pomocou plávajúceho čerpadla a PS 12 (DHZ Kunerad) z blízkeho potoka Kuneradka.

Obrázok 3 Požiar zámku Kunerad [2]

O 15,00 hod. bolo veliteľom zásahu rozhodnuté o zmene rozostavenia techniky:
- severná strana - výšková technika PP 20 a PP 27
- južná strana – využitie lešenia a vniknutie do objektu, (rozoberanie konštrukcií stropov a stien, v ktorých boli skryté ohniská).

Prvé striedanie zasahujúcich príslušníkov bolo vykonané veliteľom zásahu o 20:55 hod. O 21:46 hod. bol požiar lokalizovaný a prebieha rozoberanie konštrukcií, likvidácia lokálnych ohnísk pomocou vysokého tlaku od CAS 30 Iveco Trakker.

Druhé striedanie zasahujúcich príslušníkov bolo vykonané veliteľom zásahu o 20:55 hod. Likvidácia požiaru bola ohlásená veliteľom zásahu o 13:06 hod. dňa 11.3.2010.

2 TAKTIKA ZÁSAHOVEJ ČINNOSTI PRI POŽIARI

Rozhodujúci vplyv na šírenie požiaru malo množstvo dreveného a iného horľavého materiálu použitého v konštrukcii strechy, stropov, podhládov, stien, zariadenia izieb a tiež použitý materiál podlahových krytín.

Uvedený materiál a členitosť stavebného riešenia s množstvom dutín, štrbín a špár malo za následok viacnásobné rozhorenie skrytých lokálnych ohnísk a potrebu dohášania v priebehu nasledujúcich dní po likvidácii požiaru.

Príčiny opätovného rozhorenia

Dňa 11.3.2010 o 23:00 hod. je nahlásené opätovné rozhorenie strešnej konštrukcie (vikier). Vyslaná jednotka HS Žilina s technikou CAS 30 Iveco Trakker (1+3).

Nakoľko na mieste zasahovali príslušníci, ktorí už poznali objekt, tak zásah prebehol rýchlo a účinne. Na prístup do vikieru musela byť použitá búracia sekera a na likvidáciu VT od CAS 30 Iveco Trakker.

Dňa 15.3.2010 o 15:12 je nahlásené opätovné rozhorenie strešnej konštrukcie. Vyslaná jednotka HS Žilina s technikou CAS 30 Iveco Trakker (1+2) a HS Rajec s technikou AHZS MB Vario (1+2). Lokalizácia pomocou termokamery a likvidácia VT od AHZS MB Vario. Dopĺňovanie vodou od CAS 30 Iveco Trakker.

Na znovurozhorenie požiaru aj po jeho úplnej likvidácii (keď už ani termokamera neobjavila žiadne skryté ohniská) majú veľký vplyv konštrukcie stavby a poveternostné podmienky. V drevených konštrukciách, ktoré boli z vnútornej strany omietnuté a aj medzi konštrukciami v povalovom priestore, ktoré sa následkom požiaru prepadli, sú vytvorené rôzne dutiny, v ktorých môže byť miesto, ktoré tleje (a pritom nie je viditeľné ani pomocou termokamery). Takéto miesto, ktoré nie je možné nijakým spôsobom spozorovať, sa môže následkom tlenia časom znovurozhorieť. Zabrániť sa tomu dá jedine takým spôsobom, že si majiteľ objektu zabezpečí kompletné rozobratie konštrukcie a jej pozalievanie vodou.

Obrázok 4 Požiar zámku Kunerad[2]

Vyhodnotenie a poznatky zo zásahu

V čase príchodu prvej jednotky bola požiarom zachvátená väčšia časť plochy strešnej konštrukcie. Hasiace práce pri zásahu boli sťažené nedostatkom vody, dodávka vody z hydrantovej siete bola obmedzená objemom rezervoára, preto bola hasiaca látka zabezpečovaná kyvadlovou dopravou z miestneho potoka [3] .

Kyvadlovú dopravu vody komplikovala úzka prístupová komunikácia k zámku. Situáciu na mieste zásahu sťažovali skryté ohniská v konštrukcii dreveného krovu a v stenách, a taktiež prepadávajúce sa podlahy v povalovom priestore.

Ďalším problémom bolo spojenie veliteľa zásahu s operačným strediskom, keďže v danej oblasti bol slabý signál pre rádiovú sieť a mobilné telefóny.

Hasebné práce komplikovalo aj klimatické podmienky - mrazivé počasie.

Tab. 1. Časové relácie zásahovej činnosti hasičských jednotiek

Hasičská stanica	Technika	Počet prísl.	Príchod	Odchod
Rajec	AHZS MB Vario	4	01/12:05	02/13:39
DHZ Kunerad	PS-12 R	2	01/12:35	01/18:50
Žilina	CAS 30 Iveco Trakker	13	01/12:25	02/13:39
	CAS 32 T 815		01/12:25	01/19:02
	PP 27 T 815		01/12:25	02/13:39
ZB HaZZ Žilina	CAS 32 T 815	17	01/13:00	02/03:30
	CAS 32 T 148 2x		01/13:00	01/18:50
	DA 12 Avia		01/13:00	01/18:50
Bytča	CAS 30 Iveco Trakker	4	01/14:13	01/18:18
	PP 20 Š 706		01/14:13	02/00:30
Čadca	CAS 30 Iveco Trakker	2	01/14:29	01/18:30
SŠPO Žilina	CAS 30 Iveco Trakker	5	01/14:33	01/20:55
	CAS 32 T 815		01/14:58	01/20:55

Nasadené sily a prostriedkov na zásahovú činnosť boli značné veľké a to z dôvodu potreby adekvátneho zásahu.

ZÁVER

Uvedená kultúrna pamiatka zasiahnuté ohňom bola vcelku včas spozorovaná. Nasadenie jednotiek bolo okamžite po vyhlásení požiarneho poplachu bez zdržania. Problematický bol najmä príjazd k zámku a to hlavne z dôvodu úzkej prístupovej komunikácii. Hasenie sťažovalo veľké množstvo skrytých ohnísk, zásobovanie vodou. sa zabezpečuje kyvadlovou dopravou a čerpadlami z miestneho potoka.

LITERATÚRA

- [1] Pamiatky na Slovensku Dostupne na <http://www.pamiatkynaslovensku.sk/>
- [2] Správy zo zásahu, požiar zámku Kunerad zámok, Okresné riaditeľstvo HaZZ v Žiline, 10.1.2010, 11.3.2010, 15.3.2010.
- [3] Dokumentácia o požiar zámku Kunerad, Krajské riaditeľstvo HaZZ v Žiline, 16.3.2010.

Článok recenzovali dvaja nezávislí recenzenti